

Document de treball

Una Estratègia econòmica i territorial per l'Aran

1. OBJECTIUS

L'Aran, un territori amb grans qualitats per al turisme, ha de ser capaç de definir un marc en el que l'activitat econòmica, tingui una projecció de creixement sostingut en un context de qualitat i respecte als entorns mediambientals.

L'esquí ha de continuar sent el motor econòmic, si bé, la necessitat de trencar les estacionalitats ha de fer obrir noves expectatives en el camp de l'economia que permetin homogenitzar els desequilibris de l'estacionalitat i de les diferències entre sectors econòmics.

Cal per tant, definir un model de territori que incorpori la voluntat del conjunt dels sectors socials, en la recerca d'un model que sigui:

- Eficient econòmicament
- Capaç de garantir qualitat de vida per als seus habitants.
- Que garanteixi oportunitats de progrés personal i social. ç

2. DIAGNOSI

2.01 La Vall d'Aran és un territori que ha mantingut durant aquests anys un considerable desenvolupament econòmic, assentat bàsicament sobre l'esquí i el desenvolupament urbanístic que acompanyen aquest fenomen. Actualment, després de transcorreguts més de vint anys de l'aprovació de les normes subsidiàries, 12 anys de la reinstauració del Conselh Generau d'Aran i d'una evolució econòmica que ha impulsat creixements econòmics anuals al voltant del 5%. Existeix però, una percepció que confirmen algunes dades objectives, (el creixement del PIB és actualment del 3%) que el model aranès té símptomes d'esgotament i d'un creixent desequilibri entre l'oferta i demanda, basat en un consum excessivament accelerat de sòl.

2.02 El monocultiu de la neu, una economia basada en una estacionalitat molt marcada, la desaparició del paisatge amb la recessió de l'activitat agrària, i una manca de planificació territorial, on si sumen importants operacions urbanístiques i immobiliàries que poden desestructurar, els ja precaris equilibris territorials del conjunt del país.

2.03 Actualment conviuen a l'Aran situacions de saturació urbanística i zones en vies de despoblació, que tenen però, importants potencials turístics des de la perspectiva del paisatge, de l'interès cultural i identitari.

2.04 L'Aran té actualment una xarxa viària insuficient, sovint col·lapsada per l'augment de les places hoteleres i vivendes de segona residència. Una situació que posa en dubte determinats estàndards de qualitat turística.

2.05 Les comunicacions amb la resta de Catalunya formen part d'un nou debat sobre les característiques d'aquestes futures infraestructures i els equilibris necessaris entre la permeabilitat dels Pirineus i els impactes de les grans infraestructures per una vall de les característiques de l'Aran

2.06 Les noves generacions araneses tenen el major grau de formació assolit mai en aquestes contrades, l'oferta de treball però, es limita al turisme sense cap aportació innovadora per recuperar persones d'alta qualificació.

2.07 Les polítiques públiques no han mostrat capacitat per establir mesures que facin front a les problemàtiques d'habitatge. Un fet que ocasiona greus problemes a la població, especialment la més jove i al treballadors que han d'afrontar despeses corrents molt altes.

2.08 El sistema educatiu aranès no té actualment infraestructures adequades per abordar les necessitats que demanda el nou model econòmic del país.

2.09 Des del punt de vista demogràfic cal tenir present la població no resident i que "usa" el territori. S'ha avaluat que la població estacional es multiplica per cinc 5 els dies no laborables. Aquesta població estacional ocasiona aglomeracions en moments puntuals, donant-se, en períodes punters, concentracions molt superiors, amb el que això pot comportar d'accés als serveis i utilització comuna d'infraestructures.

3. L'Aran s'ha de definir com :

3.01 Una situació privilegiada en l'àmbit del turisme i una posició central en el context del Pirineu Català i Francès que permet aprofitar sinèrgies i impulsar un lideratge territorial.

3.02 La especialització econòmica del turisme i els bons resultats del sectors han de permetre incentivar una diversificació d'aquest sector per combatre l'estacionalitat i el monocultiu.

3.03 La incentivació d'altres sectors econòmics és també necessària per explorar noves possibilitats que permetin millorar la qualitat i especialització de les empreses.

4. MESSURES

4.01 Redactar un pla estratègic de l'Aran que tingui per objecte:

- a) Definir els paràmetres de creixement del mercat turístic i definir els estàndards de creixement amb criteris d'equilibri entre oferta i demanda. Especialment en l'àmbit de les places hoteleres.
- b) Dotar al sector turístic de mecanismes de participació reals en les decisions referents a la política turística.
- c) Estudiar les potencialitats del producte turístics aranès i quantificar les accions per impulsar Aran en nous mercats alternatius a la neu.
- d) Dotar al sistema educatiu de noves formules per adaptar les necessitats formatives a les realitats canviants dels professionals del turisme de muntanya .

4.03 Dotar al territori d'instruments de planificació, tant en l'àmbit de l'ordenació com de l'urbanisme, per tal de poder dur a efecte les conclusions del Pla estratègic en matèria d'equilibri i sostenibilitat de les polítiques turístiques.

4.04 Demanar en l'àmbit del Govern de Catalunya i de l'Estat, un tractament específic per al turisme de muntanya, que contempli mesures integrals per als problemes que plantegen el sector.

4.05 Evitar la discriminació fiscal per als professionals que per culpa de la estacionalitat són més gravats fiscalment.

4.06 Plantejar diferenciacions entre l'habitatge de primera i segona residència per tal de plantejar creixements sostinguts d'aquests tipus de parc d'habitatge.

OBJECTIUS DE LA I CONFERÈNCIA ARANESA SOBRE TURISME I TERRITORI

1. Definir un procés dialogat per la definició d'objectius i models de desenvolupament del territori, que garanteixi la participació d'agents socials, empresarials, polítics, culturals i del conjunt de la ciutadania que viu, treballa o té interessos econòmics en el territori.
2. Evidenciar que l'aplicació de la democràcia és també i bàsicament, la participació ordenada dels ciutadans en els processos d'adopció de decisions i de definició de models de desenvolupament.
3. Fer que aquests processos siguin participatius i generadors de confiança en la tasca dels partits polítics i associacions empresarials com a instruments de servei a la societat.
4. Debatre i obrir la possibilitat d'escoltar a tots els agents socials sobre les diferents visions que avui poden tenir-se del territori aranès.
5. Reforçar el criteri que amb l'obertura de forams de debat com aquest, és possible avançar més i millor en una societat equilibrada i justa on cada agent social i cada sector, té definit el seu espai i coneix les aspiracions de la resta de ciutadans
6. Adoptar compromisos de base respecte a les polítiques que afectin al desenvolupament econòmic i a la seva ordenació territorial i urbanística.

PARTICIPANTS

- Gremi d'Hosteleria de la Vall d'Aran
- Baqueira Beret
- Turisme Val d'Aran
- Professionals de l'urbanisme
- Agents immobiliaris

ORGANITZA: OFICINA PARLAMENTÀRIA PSC-CIUTADANS PEL CANVI

13/01/2003